

1. Oldd meg a szöveghez tartozó feladatokat! Olvasd el a csonka szöveget!

Hazamennek a .....
 elrepült a nyár.
 Aranyszínű levelekkel
 szeptember int már.

..... gyereksereg
 dróton csicsereg.
 Vezényszóra útnak indul,
 várja jó meleg.

Üres a rét, ... brekeg,
 örülve vigad,
 piros csőrű .....
 már Afrikába tart.

Báli ruhát vett a tölgyfa,
 utolsót mulat,
**a kis ..... makk hegy
 hátán gyűjt még magokat.**

Morog a ....., szuszog egyre,
 hátán alma, jó,
 télidőben, hófűvésben
 lesz ennivaló.

Gyűjtöget az állatsereg,
 öreg szél zenél,
 zirren-zörren
 talpunk alatt a lehullt levél. (Galambos Bernadett)

a, Pótold az állatok neveit a szövegbe! (az egyik nem illik bele) béka, füstű fecske, vadludak, gólyanép, vadludak, vaddisznók, sün, mókus

b, Keress a szövegből!

megszemélyesítést: .....

c, Hányadik sorban találsz metaforát? .....

d, Mit ábrázol a metaforikus kép?

.....

e, Magyarázd meg egy mondattal a kiemelt sorpár jelentését!

.....

.....

f, Karikázd be azt a címet, ami leginkább megfelel a szöveg által ábrázolt világnak!

Jön az ősz   Készülődés   Állatok világa   Az őszi zene   Elrepülünk

g, Húzd alá azokat, amik jellemzően a szöveg ritmusára!

páros rímelés   félrímes   öllekező rímelés   keresztrímes   bokorrímes
 van azonos szótagszámú sor   nincs azonos szótagszámú sor

e, Melyik téli hónap lehetne a leírás ideje? .....

Szövegalkotás

Mutasd be 8-10 mondatban a téli tájat egy cinke szemszögéből!

Az elbeszélés szövegtípusa

3. Olvasd el a szöveget, majd oldd meg az ahhoz kapcsolódó feladatokat!

Végre itt a téli iskolai szünet! Nincs több lecke, nem kell izgulni a tanórák miatt, készülhetek a Karácsonyra - örvendezett Jutka.

Persze, ezalatt nem csak az ajándékvárást értette, na meg a fa feldíszítését. Az ünnepi előkészületek közé tartozott, hogy elkísérje apukát a piacra, kiválasszák a legszebb fenyőt, továbbá, hogy anyukával összedugják a fejüket a konyhában, és együtt próbálják „kisütni” nem csak az édes tésztákat, de a karácsonyesti vacsora menüjét is.

Hamarosan meglett a fa – egy pompás, zöld óriás, ami azért még ép befért a nappaliba –, és lassan el tanulta anyukától az ünnepi fogások elkészítésének fortélyait is.

Most már csak a legérdekesebb feladat volt hátra, a fenyő felékítése, na meg a szokásos, új díszek kitalálása. Míg kisebb lány volt, az anyuka által előrajzolt papír csíkcokskákat vagdosta ki ollóval, majd összeragasztotta azokat, hogy hosszú láncot alkossanak. Mikor nagyobb lett, tüvel zsinórra fűzte a pattogatott kukoricaszemeket, és azzal díszítette a fát. Tavalyelőtt már maga rajzolta a hóember figurákat, akik asztán egymásba kapaszkodva alkottak végtelen, hófehér sort, úgy ölelve körül a sötétzöld fenyő koronáját. Az elmúlt évben só-liszt alakokat talált ki, csillagokat, holdat, apró fenyőket, karsú tornyú templomot, halacsát és madarat formázott a képlékeny, csillogó masszából. (Mester Györgyi: *Az aranydió*, részlet)

a, Írd le a szövegben helytelenül írt szavak helyes alakjait! Minden pontsorra kell írnod egy-egy szót!

.....

b, Keretezd be a szövegben található metaforát!

c, Írd ki az összes képzett szót a szöveg első sorából!

.....

d, Keress a szövegben példát a következő nyelvi formákra!

összetett szó + rag: .....

múlt idejű, E/3. személyű ige: .....

fokozott melléknév: .....

e, Mi igaz és mi hamis megállapítás a fenti elbeszélésre?

Az elbeszélő azonos az ábrázolt személlyel. IGAZ HAMIS

A díszítés ötleteit anyától tanulta. IGAZ HAMIS

Jutka csak a lakásban készülődik az ünnepre. IGAZ HAMIS

A szöveg első sorban Jutka tevékenységeit mutatja be. IGAZ HAMIS

Minden évben valami új kerül a karácsonyfára. IGAZ HAMIS

5. Olvasd el a verset, majd válaszolj a kérdésekre!**Áprily Lajos: Szeptember**

Jaj, ezek a homályos reggelek,
amikor minden vágy a nyár után hal!
Huszonöt éve, fázós kisgyerek,
az iskolába indultam apámmal.

A kert fölött már leng a szürke szál,
hörögve gördül már a szomju hordó.
A kőfálnál lecsüggedt fejjel áll
s **szíromtalan borzong a napraforgó.** .....

De túl a hegyről már a fény izen, ...
a nap hideg gyöngyös levélre csillan,
s felgyújtja borzongó, **sötét szivem,** .....
mint egy homályos kis körtét a villany.

a, Sorold fel, miket ábrázol a szeptemberből a szerző!

.....

b, Húzd alá a szöveg azon szavait, amik időre utalnak!

c, Írd a kiemelt részek mellé a költői eszközök nevét!

d, Fogalmazd meg, mire utal a 3. szakasz *de* kezdése?

.....

.....

e, Sorold fel, mit mond el magáról a lírai én?

.....

f, fogalmazd meg, mivel mutatja be az elmúlást a szerző!

.....

.....

g, Írd le, minek felelnek meg a szövegből a következő szavak?

lekókadtt: .....

fázik: .....